

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Kristian Ruotsalainen	Suomi.fi	26.04.2024 17:22:19 UTC+03:00
Tiina Junttila	Suomi.fi	26.04.2024 17:38:18 UTC+03:00
Päivi Saukko	Suomi.fi	26.04.2024 18:27:38 UTC+03:00
Teijo Liedes	Suomi.fi	26.04.2024 18:51:28 UTC+03:00
Matti Leiviskä	Suomi.fi	26.04.2024 19:34:15 UTC+03:00
Pirkko Mattila	Suomi.fi	27.04.2024 09:58:23 UTC+03:00
Tarmo Hirvelä	Suomi.fi	29.04.2024 11:57:33 UTC+03:00



Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (11 sivua)

Kansilehden sivu 1/1



POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023



Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	3
Tarkastuslautakunnan toiminta.....	4
Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia	6
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	6
Maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle asetettujen painopisteiden arviointi.....	6
Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja työhyvinvoinnin tilaa kartoittavien mittareiden tulokset	8
Talouden tavoitteiden toteutuminen.....	9
Henkilöstö.....	10
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	11
Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta	11

Puheenjohtajan katsaus

Tarkastuslautakunta sai riittävät ja informatiiviset selonteot Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnasta ja taloudesta sekä tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2023. Selontekojen yhteydessä käytiin aktiivista vuoropuhelua huomioista. Uutena selontekona kuulumme maakuntahallituksen puheenjohtaja Jussi Ylitaloa. Tämä on uusi hyvä avaus, joka lisää tarkastuslautakunnan näkyvyyttä liiton toimintaan ja tavoitteiden toteutumiseen.

Vuosi oli poikkeuksellinen henkilövaihdoksineen. Sijaistuksien määrään ja keston tulee kiinnittää huomiota. Pitkät sijaisjärjestelyt kuormittavat yksittäisiä työntekijöitä ja siten koko organisaatiota. Tarkastuslautakunnan näkökulmasta maakuntajohtajan sijaisjärjestelyt onnistuivat erinomaisesti. Suunnittelujohtaja Markus Erkkilä suoriutui saamiemme tietojen mukaan hyvin. Uuden maakuntajohtajan rekrytointi aiheutti maakuntahallituksen osalta budjettiylityksen. Ylitys olisi voitu välttää rekrytointiin osallistuvien luottamushenkilöiden määrää pienentämällä.

Tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2023 eli yhden kerran edelliseen vuoteen verrattuna vähemmän ja keskimääräinen kokoukseen käytetty aika 2h 13min. Kokoustimme yhteensä 11 tuntia ja 9 minuuttia, joka on ajallisesti 43 minuuttia enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Kokouksissa oli aktiivista keskustelua sekä lautakunnan toiminnan jatkuva kehittäminen on jäsenille tärkeää.

Vuonna 2023 tarkastuksen painopisteenä oli asetettu maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle. Tavoitteet on saavutettu pieniä poikkeamia lukuun ottamatta. On kuitenkin hyvä muistaa, että tavoitteiden toteutumisen seuraamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportin sisältö sai tarkastuslautakunnalta hyvää palautetta. Avoin ja rehellinen raportti nykytilanteesta ja tarvittavista toimenpiteistä. Tästä on hyvä jatkaa.

Kristian Ruotsalainen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan toiminta

Maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuuston toimikaudeksi 2021–2025 valitsemaan tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Pj. Kristian Ruotsalainen, Liminka

Varapj. Matti Leiviskä, Pyhäntä

Tarmo Hirvelä, Ylivieska

Tiina Junttila, Ylivieska

Teijo Liedes, Ii

Pirkko Mattila, Muhos

Helka Tapio, Ii

Henkilökohtainen varajäsen

Aino-Kaisa Manninen, Oulu

Antti Tornberg, Pyhäjoki

Anne Huttunen, Alaveska

Marko Salmela, Raahe

Juho-Jussi Heinäaho, Ii

Marja-Leena Kemppainen, Oulu

Päivi Saukko, Merijärvi

Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT-tilintarkastaja Marko Paasovaara, TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara. Vuonna 2023 tarkastuslautakunta piti viisi kokousta.

Vuosittaisena tarkastuskohteena oli Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 rakennerahasto-ohjelman Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitettu hanke Pohjois-Suomen arktisten olosuhteiden hyödyntäminen kuljetuskapasiteetin nostamiseen raskaankaluston kuljetuksissa (Winter Premium). Hankeen esittelivät Perttu Niskanen ja Karoliina Jokinen. Tarkastuslautakunta ei vakuuttunut hankkeen vaikuttavuudesta. Hankkeen tulokset ja jatkotoimenpiteet olisivat voineet olla selkeämpiä.



Joulukuussa 2023 tarkastuslautakunnan jäsenet Matti Leiviskä ja Tarmo Hirvelä osallistuivat maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan tutustumismatkaan Luulajan kaupunkiin ja Norrbottenin maakuntaan.

Tarkastuslautakunnan arviointityön tavoitteena on tukea valtuuston päätöksentekoa tuottamalla tietoa ja näkemystä taloudesta ja toiminnasta. Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa (410/2015) ja Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännössä (§ 60). Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Arviointikertomuksessa esitetään kuntalain mukaisesti valtuustolle arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalaissa määriteltyjen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Kalenterivuonna 2023 tarkastuslautakunnalle toimitettiin yksi uusi ja kaksi päivitettyä sidonnaisuusilmoitusta. Toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ajalta 14.5.2022–28.4.2023 annettiin tiedoksi maakuntavaltuustolle 29.5.2023. Sidonnaisuusilmoitukset ovat nähtävillä liiton verkkosivulla.

Hallintosäännön mukaisesti tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista, huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat sekä tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa siitä, onko edetty tavoitteiden suuntaisesti ja onko ryhdytty tarvittaviin toimenpiteisiin tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa pääsääntöisesti niille havainnoille, jotka se on itse todennut tai saanut muuten tietoonsa: kirjalliseen materiaaliin ja viranhaltijoiden kuulemisiin. Tärkeimmät tietolähteet ovat talousarvio 2023, talous- ja toimintasuunnitelma 2023 sekä tilinpäätös ja toimintakertomus 2023. Arvioinnissa on huomioitu toimiston tuottamat strategiset asiakirjat, kuten Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025 ja Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia 2020–2024.

Tarkastuslautakunta on saanut säännöllisesti tiedokseen tilintarkastajan raportit.

Lautakunta sai vuonna 2023 seuraavat selonteot Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnasta ja taloudesta sekä tavoitteiden toteutumisesta:

- Sisäisen tarkastuksen raportti vuodelta 2022, *sisäisen tarkastuksen vastuuhenkilö, hallinnon kehittämispäällikkö Elmo Nuutinen*
- Pohjois-Pohjanmaan liiton vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös, *maakuntajohtaja Markus Erkkilä sekä hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen*
- Osavuosikatsaus 3/2022, *suunnittelujohtaja Markus Erkkilä*
- Maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastualueen toiminnan tilannekatsaus, *suunnittelujohtaja Markus Erkkilä*
- Maakuntahallituksen puheenjohtajan Jussi Ylitalon kuuleminen
- Pohjois-Pohjanmaan liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2024–2026 sekä talousarvio 2023, *maakuntajohtaja Jussi Rämetsä ja henkilöstöpäällikkö Mira Salmi*.

Pohjois-Pohjanmaan liiton strategia





Liiton strategia määrittelee suunnan Pohjois-Pohjanmaan liiton johtamisen ja työn kehittämiseksi strategiakaudella 2020–2024. Vision 2024 *Pohjoisen puolesta – yhdessä* mukaan Pohjois-Pohjanmaan liitto on pohjoisen vastuullinen tulevaisuuden tekijä ja yhdistävä voima.

Tarkastuslautakunnan arviointi

Pohjois-Pohjanmaan liiton strategiset tavoitteet 2024 luovat pohjan vuosittaisille tavoitteille ja konkreettisille toimenpiteille. Toimintasuunnitelmassa ja toimintakertomuksessa esitetyt strategiset tavoitteet ovat selkeitä. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen mittareihin ja saatujen tulosten raportointiin. Toteumat on kuvattu hyvin.



Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen




Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta perustuu vuoden 2023 arviointisuunnitelmaan. Tarkastuksen painopiste asetettiin maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle. Koko organisaation osalta kiinnitetään huomiota Karelia ENI CBC -ohjelman sulkemiseen, Pohjois-Pohjanmaan liiton strategian seurantaan sekä henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseen ja työhyvinvoinnin tilaa kartoittavien mittareiden tuloksiin.

Tarkastuslautakunnan käyttämä arviointiskaala	
	toteutui
	toteutunut osittain
	ei toteutunut
	ei voida arvioida




Maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle asetettujen painopisteiden arviointi

Maakuntaohjelman toimeenpanon edistäminen ja seuranta



Tavoite	Toteuma	Arvio
Aktivoidaan ohjelman toimeenpanoa ja nostetaan sen vaikuttavuutta sekä jatketaan ohjelman kärkihankkeiden vaiheittaista käynnistämistä.	Aktivoidiin maakuntaohjelman toimeenpanoa ja tehtiin päätökset kahdeksasta uudesta maakuntaohjelman kärkihankerahoituksesta. Maakuntaohjelman huoltovarmuus- ja kokonaisturvallisuustoimeenpanosuunnitelma valmisteltiin luonnosvaiheeseen.	
Liiton sisäistä toimintamallia kehitetään vahvistamalla vastuualueiden yhteiskehittämistä sekä laatimalla ohjelman toimeenpanoa jäsentävä vuosikello.	Vastuualueiden yhteiskehittämistä edistettiin aluekehityskeskustelun tilannekuvatyön puitteissa. Vuosikelloa ei laadittu.	


Jatketaan ohjelman toimeenpanoa edistäviä kuntakierroksia ja toteutetaan avoimia teemaseminaareja painopisteittäin.	Järjestettiin teemaseminaari energiataloudesta. Toimeenpanoa edistäviä kuntakierroksia ei ole raportoitu.	
Maakuntaohjelman toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia edistetään laadullisella ja määrällisellä seurannalla.	Otettiin käyttöön uusi tilastotiedon raportointijärjestelmä.	
Maakuntaohjelman sisältöjä yhteensovitetään ELY-keskuksen strategiseen tulossopimukseen sekä hyvinvointialueen strategiaan.	Maakuntaohjelman sisältöjä yhteensovitettiin ELY-keskuksen strategiseen tulossopimukseen, kommentoitiin AVI-ELY-strategiaa sekä tehtiin yhteistyötä hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen sisältöön liittyen.	

Vaihemaakuntakaavatyö

Tavoite	Toteuma	Arvio
Maakuntakaavan uudistamistyö etenee ehdotusvaiheeseen vuoden 2023 aikana kaavaluonnoksen palautteen ja kaavatyön aikana laadittujen selvitysten pohjalta.	Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosaineisto oli nähtävillä. Palautekohtaisen vastineen lisäksi laadittiin yhdeksän teemakohtaista yleisvastinetta.	
Kaavaratkaisun vaikutusten arviointia jatketaan ja syvennetään ehdotusvaiheessa selvitysten pohjalta (TUULI- ja EMMI-hanke).	TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli ja pääosa selvityksistä valmistuivat vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen taustaselvitykseksi. EMMI-hanke käynnistettiin. Hankkeissa käytiin vuoropuhelua viranomaisten, sidosryhmien ja jäsenkuntien kanssa.	
Maakunnallinen aluerakennetyö käynnistetään kansallisen alueidenkäytön kehityskuvatyön pohjalta.	Maakunnallinen aluerakennetyö käynnistettiin. Vaihemaakuntakaavatyön ohella käynnissä on Pohjois-Pohjanmaan aluerakenne 2050 valmistelutyö rinnan ympäristöministeriön vetämän kansallisen alueidenkäytön kehityskuvatyön ja sidosryhmien kanssa.	

Kestävän tuulivoimarakentamisen edistäminen

Tavoite	Toteuma	Arvio
TUULI-hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista.	TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli toimii tärkeänä taustaselvityksenä maakunnallisen tuulivoimakokonaisuuden ohjaamisessa.	
Maakuntakaavan ehdotusvaiheeseen laaditaan maisemavaikutusten arviointi ja maakotkan elinympäristömalliselvitys osana TUULI-hanketta. Erikoiskuljetus- eli liikennöitävyys selvitys on käynnistetty	Hankkeessa on valmistunut viherrakenne- ja ekosysteempipalveluselvitys, linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys ja visiotyöraportti, sekä maakotkaselvitys ja maisemaselvitys.	

vuonna 2022, lisäksi arvioidaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.	Tuulivoimaloiden alueita on tarkasteltu saadun palautteen, kansallisten ja maakunnallisten sekä hankkeissa laadittujen selvitystietojen ja yhteisvaikutustarkastelun pohjalta.	
Metsäpeuraselvitys toteutetaan erillisenä maakuntakaavan vaikutusten arviointia tukevana taustaselvityksenä vuoden 2022–2023 aikana.	Natura-alueita koskevassa selvityksessä tarkastellaan tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia. Tarkastelun kohteena on muun muassa maakotka, metsähanhi ja metsäpeura. Selvitys valmistuu huhtikuussa 2024.	

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja työhyvinvoinnin tilaa kartoittavien mittareiden tulokset

Tavoite	Toteuma	Arvio
Mahdollistetaan työelämän joustot.	Etätyöohjetta uudistetaan enemmän työn tekemisen kannalta tarkoituksenmukaisempaan suuntaan. Vuonna 2023 etätyöpäivä oli 3281.	
Osallistutaan Maakuntien liitot - yhdessä kehittyen -hankkeen toimenpiteisiin.	Henkilöstö osallistunut Digiguru-verkostoon, vierailuihin muissa liitoissa ja yhteistilaisuuksiin. Liitossa vierailut muiden liittojen työntekijöitä. Asiantuntijaverkostoja on syntynyt eri toimialoille. Maakuntaliitot Meets Together Tour -tilaisuus järjestettiin tammikuussa. Future is Made Together -kiertueen tulokset esiteltiin toukokuussa. Marraskuussa kuultiin tekoälyn mahdollisuuksista ja hyödyistä.	
Käynnistetään tyhy-päivien lisäksi muuta työhyvinvointia edistävää toimintaa. Panostetaan yhteisöllisyyden lisäämiseen ja hyvän työilmapiirin kehittämiseen.	Henkilöstön virkistyspäivä maaliskuussa, pikkujoulu joulukuussa. Marraskuussa tyhy-päivän aiheena arvostava työyhteisö sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan kirjattavat tavoitteet ja toimenpiteet. Etätyöskentelijöille virtuaali-iltapäiväkahvit käyttöön. Henkilöstötilaisuuksia järjestettiin 17.	
Edistetään työhyvinvointia ja työturvallisuutta perustuen maakuntahallituksen hyväksymiin erillisiin asiakirjoihin.	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024–2025 laadittu. Varhaisen tuen mallia ja työsuojelun toimintaohjelmaa päivitettiin.	
Mitataan henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa säännöllisillä kartoituksilla.	Henkilöstökysely etätyöohjeen toimivuudesta kesäkuussa.	
Työterveyshuolto on mukana henkilöstön työhyvinvointiin liittyvässä kartoitustyössä ja työhyvinvointia parantavissa toimenpiteissä.	Työterveyshoitajan info työterveyshuollon sopimuksesta ja työterveyshuollon palveluista toukokuussa.	
Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus hyödyntää liikunta- ja kulttuuriseteleitä sekä työajan puitteissa hierontapalvelua.	Mahdollisuus hyödyntää kulttuuri- ja liikuntaseteleitä sekä työnantajan kustantamaa liiton tiloissa tapahtuvaa hierontaa. Huhtikuussa otettiin käyttöön työsuhdepolkupyöräetu.	

Tarkastuslautakunnan arviointi

Maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualueelle asetettujen painopisteiden arviointi

Saatujen tietojen perusteella tavoitteet on saavutettu. Tehdyt toimenpiteet on kuvattu selkeämmin edellisvuoteen verrattuna.

Karelia ENI CBC -ohjelman sulkeminen

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimiessa hallintoviranomaisena suurin riski on liittynyt osaavan henkilöstön pysyvyyteen tilanteessa, jossa ohjelma on loppumassa. Liitossa on huomioitu riski henkilöstön hakeutumisesta toisen työnantajan palvelukseen. Vuoden 2023 alussa ohjelmassa työskenteli kuusi henkilöä, joista kaksi on vuoden aikana sijoittunut liitossa avautuneisiin uusiin tehtäviin. Ohjelmassa työskentelevien henkilöiden palkkaukseen käytettävä teknisen tuen rahoitus päättyy 30.9.2024. Tämänkin jälkeen ohjelmien sulkemistoimenpiteiden loppuunsaattamiseen tulee olla riittävä määrä henkilöstöä. Pohjois-Pohjanmaan liitolla on käytettävissään aikaisemmista rajaohjelmista jääneitä korkotuloja, joita tulee käyttää tämän ohjelman sulkemiseen. Näiden rahavarojen arvioidaan riittävän ohjelman sulkemiseen ja sen jälkeisten hallinnollisten toimenpiteiden toteuttamiseen liitossa. Kaiken kaikkiaan Pohjois-Pohjanmaan liitossa ohjelmaan liittyviä riskejä on pyritty minimoimaan kohdentamalla riittävästi resursseja hallintoviranomaisen talousyksikköön ja luomalla yhdenmukaiset menettelytavat Suomen ENI CBC -ohjelmien kesken.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen

Johtamisjärjestelmää on uudistettu, mutta jalkauttamiseen ei ehkä ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota. Kuormitusta aiheuttavat myös epäselvät työnkuvat ja vastuut. Asiakirjojen päivittäminen ei tuo työhyvinvointia, ellei konkreettisiin toimenpiteisiin kiinnitetä huomiota. Myös edellisessä arviointikertomuksessa mainittua ikäjohtamista ei ole huomioitu liiton toiminnassa.

Talouden tavoitteiden toteutuminen

Tilikauden tulokseksi muodostui -139 592,46 euroa. Kehittämisrahastosta tuloutettiin 184 837,56 euroa.

Tilikauden ali-/ylijäämä on 45 245,10 euroa. Vuodelle 2023 Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintakuluja budjetoitiin 6 183 536 euroa ja toteutuneet toimintakulut olivat 6 274 519,33 euroa. Suurin menoerä olivat henkilöstökulut 3 851 359,37 euroa, jotka kasvoivat budjettiin nähden 100 978,37 euroa. Toinen suuri menoerä oli palvelujen ostot 1 802 329,96 euroa. Ne alittuivat budjettiin nähden 260 260,04 euroa.

Toimintatuottoja budjetoitiin 6 192 236 euroa ja toteutuneet toimintatuotot olivat 6 155 586,41 euroa. Pohjois-Pohjanmaan kunnat maksoivat liitolle jäsenmaksuja yhteensä 3 628 976,04 euroa.

Tilintarkastuskertomuksen 2023 mukaan tilinpäätös ei sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden tavoitteet ovat toteutuneet, ja että Pohjois-Pohjanmaan liiton taloutta on hoidettu hyvin. Henkilöstökulut sisältävät myös luottamushenkilöpalkkioita, jotka ylittivät budjetin. Tämä selittynee osin maakuntajohtajan rekrytointiprosessilla, johon osallistettiin laaja joukko luottamushenkilöitä. Toisaalta täyttämättömät toimet pienensivät ylitystä, mutta heijastuivat henkilöstön jaksamiseen.

Henkilöstö

Vuoden 2023 lopussa Pohjois-Pohjanmaan liitossa työskenteli 48 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä 51,2 vuotta on noussut edellisestä vuodesta, jolloin se oli 50,6 vuotta ja tätä edeltävänä vuonna 48,3 vuotta.

Henkilöstörakenteessa ja henkilöstön työtehtävissä tapahtui merkittäviä muutoksia: irtisanoutumisia, määräaikaisten palvelusuhteiden päättymisiä, rekrytointeja sekä tehtäväkuvamuutoksia. Sairauspoissaolojen keskiarvo vuonna 2023 oli 10,4 päivää henkilöä kohden. Edellisenä vuonna keskiarvo oli 6,9 päivää henkilöä kohden. Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 45 prosentilla ollen 52 003 euroa.

Tarkastuslautakunnan arviointi

Tarkastuslautakunta kiittää kattavaa ja selkeää henkilöstötilinpäätöstä.

Irtisanoutumiset, henkilöstön vaihtuvuus ja sijaisjärjestelyt asettavat haasteensa toiminnalle. Henkilökunnan vaihtuessa organisaatiosta poistuu osaamista ja hiljaista tietoa. Henkilöstörakenteessa ja työtehtävissä tapahtuneet muutokset ovat saatujen selvitysten valossa kuormittaneet henkilöstöä muun muassa sijaisuuksina sekä lisä- että ylitöinä. Sijaisjärjestelmässä asiantuntijat toimivat oman työnsä ohella useitakin viikkoja esihenkilönsä sijaisena/varahenkilönä, joten heidän jaksamiseensa tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Sairauspoissaolot ja työterveyskulut ovat kasvaneet. Henkilöstölle vuosi 2023 johtajavaihdoksineen ja useine sijaisjärjestelyineen on ollut poikkeuksellinen. Tämä näkyy ilmeisesti myös työterveyskulujen kasvussa.

Liiton työterveyshuolto on kattava ja toimii hyvin.

Koko päivän kestäviä koulutuspäiviä vuonna 2023 oli yhteensä 81 ja koulutusten osallistumisprosentti oli hieman alle 40 prosenttiin. Koulutukseen osallistuvien henkilöiden määrä on alle puolet koko henkilöstömäärästä kuten edellisvuonnakin. Koska Pohjois-Pohjanmaan liitto on asiantuntijaorganisaatio, työnantajan tulisi aktiivisesti kannustaa kouluttautumiseen ja ammattitaidon ylläpitämiseen.

Henkilöstön osaamiskartoitus toteutettiin vuonna 2023 omana toimintana. Tulevaisuuden osaamiskartoitusta ei ollut katsottu tarpeelliseksi tässä vaiheessa. Tätä on syytä arvioida vielä uudelleen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Tarkastuslautakunnan saamien selonteiden pohjalta on käynyt ilmi, että sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on liitossa kehitetty edelleen.

Tarkastuslautakunnan arviointi

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kokonaisuutena kehittynyt parempaan suuntaan, mutta edelleen kehittämistä on. Tarkastuslautakunta kiittää sisäisen valvonnan kehittämisestä ja avoimesta raportoinnista. Esitetyt havainnot ja suositukset tulee laittaa käytäntöön. Sisäisen valvonnan kehittämisen tulee olla näkyvää. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen (Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta) mukaisesti tarkastuslautakunta suosittelee, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteella maakuntahallitus tekee arvion keskeisistä johtopäätöksistä, esimerkiksi *maakuntahallituksen kokonaisarvion*. Siihen liittyen maakuntahallituksen tulee vuosittain päättää, onko sisäisen valvonta ja riskienhallinta hoidettu asianmukaisesti. Tarkastuslautakunta suosittelee myös, että maakuntavaltuusto päättäisi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Kuntalain 14 § mukaisesti.

Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunta on perehtynyt talousarviossa ja -suunnitelmassa asetettuihin liiton toiminnan painopisteisiin ja sen keskeisten tavoitteiden toteutumiseen. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen saamiinsa raportointeihin ja lisätietoihin liiton toiminnasta sekä tilintarkastajan tilikauden aikaisten tarkastusten tuloksiin, jotka ovat kertoneet organisaation hallinnon ja taloushallinnon hyvästä hoidosta.

Tarkastuslautakunta katsoo, että toiminnalliset tavoitteet on asetettu oikein ja ne ovat realistiset suhteessa resursseihin. Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta on saatujen tietojen ja tähän pohjautuvaan arvioon perustuen järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tilintarkastuskertomuksen mukaan Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintoa on hoidettu lakien ja maakuntavaltuuston päätösten mukaisesti sekä tilinpäätös laadittu asianmukaisesti. Tilintarkastajan tarkastuslautakunnalle antaman selostuksen mukaan tarkastuslautakunta toteaa, että liiton taloushallintoa on hoidettu hyvin.

Arviointikertomus on allekirjoitettu sähköisesti

Oulussa 26.4.2024

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kristian Ruotsalainen

Matti Leiviskä

Tarmo Hirvelä

Tiina Junttila

Teijo Liedes

Päivi Saukko

Pirkko Mattila